

Info središče TNP Triglavska roža na Bledu
in Slovenski planinski muzej

Teden gora 2013

**JANKO RAVNIK
(1891-1982)**

**Spominska fotografska
razstava**

Bohinjsko jezero po nevihti

Razstava je na ogled od
25. januarja do 28. februarja 2013

Julijci v oblakih

O FOTOGRAFIJI JANKA RAVNIKA

Podatki o fotografskih začetkih Janka Ravnika in nasploh o njegovemu javnem fotografskemu delovanju so dokaj skromni. Za fotografijo se je začel zanimati kot gimnazijec, prvi fotografski aparat pa je dobil leta 1910. Leta 1922 je prevzel vodstvo fotografske sekcije Turistovskega kluba Skala.* Leta 1931 je sodeloval v pripravljalnem odboru za ustanovitev Fotokluba Ljubljana, nato pa je veljal za enega njegovih osrednjih predstavnikov. Uveljavil se je zlasti kot planinski oziroma pejzažni fotograf. Na izletih v gorski svet je s seboj nosil težak fotoaparat za plošče formata 10 x 15 cm, ki je imel leseno ohišje, včasih pa tudi fotoaparat za plošče 13 x 18 cm. V tridesetih letih se je ukvarjal s t. i. plemenitimi tiskí.

* Turistovski klub Skala so leta 1919 ustanovili mlajši planinci. Njegova fotografska sekcija je bila ustanovljena 3. februarja 1922 na pobudo Draga Zorka. Fotografi skalani so fotografije objavljali v Planinskem vestniku, Jutru, Slovencu, Ilustriranem Slovencu in v tujih revijah in časopisih. Leta 1926 so začeli pripravljati predavanja z diapozitivi (po: Primož Lampič, besedilo v katalogu razstave Slovenska planinska fotografija v času med obema vojnama, Kabinet slovenske fotografije pri Gorenjskem muzeju, Kranj 1990, str. 5).

Fotografije je objavljala v različnih revijah in časopisih (v Planinskem vestniku od 1924 dalje), v knjigi Henrika Tume *Pomen in razvoj alpinizma*, v knjigi Juliusa Kugyja o Julijskih Alpah, v knjigi Evgena Lovšina *V Triglavu in njegovi soseščini*, v zbornikih *Iz naših gora*, *Slovenska fotografija* idr. Po drugi svetovni vojni se je posvetil predvsem barvni fotografiji. Izbor fotografij, ki jih je predstavljal na predavanjih z diapozitivi, je bil objavljen v knjigi *Lepa si, zemlja slovenska* (Mohorjeva založba v Celju, 1981, Gorenjska turistična zveza v Kranju, 1982).

Dobršen del na naši razstavi predstavljenih pejsažnih in drugih fotografij je bil objavljen v Ravnikovi fotografski monografiji *Odsevi in obličja* (Založba Obzorja v Mariboru, 1980), kar pomeni, da je tehten izbor opravil že avtor sam. Fotografije so najbrž nastale v širokem časovnem okviru, ki sega od konca dvajsetih let do prvih povojnih let (datirani sta samo fotografiji *Dva smučarja* – Tone Ravnik in Marijan Lipovšek, 1928 ali 1929, in *Triglav z Bukovske planine* – portret Tomaža Godca, 1942). Zbirka črno-belih fotografij motivov iz Julijskih, Kamniških in Savinjskih Alp, Breginja, Dolenjske, Ljubljanskega barja, Sorškega polja, Bohinjskega jezera in drugih predelov domače dežele ter njihovih pokrajinskih znamenitosti nam predstavi najpomembnejše značilnosti Ravnikovega fotografskega pristopa, med katere spadajo povezava realistično-dokumentarnih vzgibov z romantičnimi, impresionističnimi in simbolnimi težnjami, vsebinska, kompozicijska oziroma formalna zaokroženost motiva, pretehtano razmerje med prvim planom in panoramskim ozadjem ter tehnična perfekcija. Romantične poudarke lahko zasledimo pri vključevanju človeške figure v kader ali na primer pri pogostih zimskih posnetkih. Fotografirane osebe so praviloma obrnjene s hrbtom proti fotografu, njihov pogled je uprt v gorski svet, s čemer opozarjajo na njegovo mogočnost. Zaslediti je mogoče poskuse prikazovanja osebnih občutenj ob soočenju z motivi. Igra svetlobe in senc, uporaba svetlobnih efektov, fotografiranje v protiluči krepijo razpoloženjski podton motivov, ki jih je Janko Ravnik načrtno zbiral kot eden osrednjih domačih fotografskih potopiscev 20. stoletja.

dr. Damir Globočnik, maj 2012

Za pomoč in sodelovanje ob pripravi odprtja in razstave se želimo iskreno zahvaliti dr. Mateju Lipovšku, g. Mateju Ravniku, g. Juriju Dobravcu, dr. Damirju Globočniku ter vsem ostalim, ki so kakorkoli pripomogli k razstavi.